

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Інститут журналістики

Кафедра соціальних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
навчально-виховної роботи
Корнєєв В.М.

_____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спецкурс на соціально-правозахисну тематику

для студентів

галузь знань 06 – журналістика
спеціальність 061 – журналістика
освітній рівень бакалавр
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	5-6
Кількість кредитів ECTS	10
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	Залік
Викладач: Шендеровський К.С.	

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

КИЇВ – 2021

Розробник: к.н.с.к. Шендеровський К.С., доцент кафедри соціальних комунікацій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних комунікацій

_____ (Бондар Ю. В.)
(підпис)

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією Інституту журналістики

Протокол від «31» серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії
_____ (Волобуєва А.М.)
(підпис)

«31» серпня 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – ознайомлення із особливостями функціонування системи соціальної журналістики в умовах соціальних змін, вироблення умінь і навичок роботи з матеріалами на соціальну тематику, засвоєння найважливіших вимог до праці соціального журналіста в організаціях різних форм власності, навчання роботі в нестандартних проектах, вивчення та опанування авторської техніки та майстерності провідних соціальних журналістів України.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування курсу передбачає здатність студентів до сприйняття інформації соціальної значущості, її узагальнення і критичного аналізу; володіння базовими знаннями в галузі соціальних відносин та розвитку українського суспільства.

2. Вибір навчальної дисципліни тісно пов'язаний з рівнем соціального активізму та здобутими навичками роботи з сучасними технологічними інструментами.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Спецкурс на соціальну тематику є вибірковою дисципліною в системі підготовки сучасного журналіста. Він передбачає опанування особливих вмінь та навичок діяльності журналіста, який спеціалізується на соціальній тематиці; набуття професійної техніки роботи в умовах соціальних змін та на основі формування персональної позиції «Моя СЖ». Навчальна дисципліна передбачає ознайомлення із особливостями функціонування соціальної журналістики в умовах соціальних змін, вивчення авторської техніки та майстерності провідних соціальних журналістів України.

4. Завдання: на основі викладених теоретичних положень про функціонування соціальної журналістики в Україні виробити вміння і навички практично застосовувати отримані знання для того, щоб:

- вміти аналізувати і прогнозувати процеси в сучасній системі соціальних комунікацій;
- шукати та відбирати новини на соціальну тематику для роботи в організаціях різних форм власності та неформатних проектах;
- бути готовим до роботи у мовах дискримінації та ізоляції людини, гендерної нерівності тощо;
- вміти застосовувати набуті навички авторської техніки та майстерності провідних соціальних журналістів;
- володіти основами редагування матеріалів на актуальну соціальну тематику;
- працювати за особливими вимогами в умовах конфлікту та проживання вразливих соціальних груп.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати і розуміти основні передумови формування сучасної соціальної журналістики в Україні	Лекція	Контрольне опитування	10%
1.2	Знати як сформулювати, презентувати та редагувати персональну професійну позицію «Моя соціальна журналістика» як основу	Лекція	Підготовка презентації	20%

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	25	25	10	60
Максимум	40	40	20	100

Підсумкове оцінювання у формі заліку. До заліку студент готує залікову роботу. Залік проводиться у формі співбесіди за письмовим творчим завданням (практичне завдання) та переліком запитань з підготовки до іспиту (теоретичне завдання).

7.2 Організація оцінювання: (обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою навчальною програмою форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіку оцінювання).

1. Контрольна робота 1: РН 1.1. – 10 балів / 6 балів.

2. Підготовка презентацій і усне обговорення тем: РН1.2, 1,3 , 2.1., 2.2., 3.1., 4.1. – 70 балів / 44 балів.

4. Залік: РН 1.3. – 20 балів / 10 балів.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№ п/п	Назва теми*	семінари	Самостійна робота
1	Вступ. Тема 1. Теоретичні передумови розвитку соціальної журналістики в Україні	18	20
2	Тема 2. Особливості роботи соціального журналіста з молодіжною тематикою	18	20
3	Тема 3. Особливості роботи соціального журналіста з тематикою літніх людей	18	20
4	Тема 4. Особливості роботи соціального журналіста з жіночою тематикою	18	20
5	Тема 5. Особливості роботи соціального журналіста з ромською тематикою	18	20
	<i>Модульна контрольна робота 1</i>	18	20
6	Тема 6. Сфера здоров'я та СЖ	16	20
7	Тема 7. Співучасть СЖ у вирішенні медико-соціальних проблем	16	20
	<i>Модульна контрольна робота 2</i>	2	
	ВСЬОГО	140	160

Загальний обсяг **300 год.**, в тому числі:

Практичні – **140 год.**

Самостійна робота – **160 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базові)

1. Білан Н. І. Соціальна складова теорії інформаційного суспільства / Н. І. Білан // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Журналістика. – 2010. – Вип. 18. – С. 8–12.

2. Вернигора Н. М. Проблеми ВІЛ/СНІДу на сторінках українських ЗМІ / Н. Вернигора, О. Кузьменко // Електронна бібліотека Інституту журналістики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.journalib.univ.kiev>.

3. Волобуєва А. М. Гендерна політика у дзеркалі преси (моніторинг газет «День», «Дзеркало тижня», «Столиця», «Хрещатик») / А. М. Волобуєва // Наукові записки Інституту журналістики. – 2002. – Т. 6. – С. 66–69.

4. Гендер для медій. Підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / За загальною редакцією Маєрчик М., Плахотнік О., Ярманової Г. – К.: Критика. – 2014.

5. Гендерні ресурси українських мас-медіа: ціна і якість: прак. посіб. для журналістів і працівників ЗМІ / [Н. М. Сидоренко, М. М. Скорик, та ін.; ред.-упоряд. Н. М. Сидоренко]. – К. : К.І.С., 2004. – 76 с.

6. Гребенчук Ю. Роль ЗМІ у висвітленні екстремальних подій, терактів і катастроф. – 2011. – 24 січня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ua.for-ua.com>.

7. Громадська журналістика та відповідальні соціальні медіа. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://zdolbunivcity.net/posibnyk-hromadska-zhurnalistyka/> – Назва з екрана.

8. Данилин А., Данилина И. Как спасти детей от наркотиков. – «Врачи предупреждают». – М.: ЗАО Изд-во Центрполиграф 2001. - 348 с.

9. Дж. Мак-Манус. Як розрізнити соціально відповідальну і безвідповідальну журналістику // Медіаграмотність. Інтернет-видання [сайт]. Режим доступу: <http://osvita.-mediasapiens.ua/material/yak-rozrizniti-socialno-vidpovidalnu-i-bezvidpovidalnu-zhurnalistiku> – Назва з екрана.

10. Інформування населення про соціальні та реабілітаційні послуги: методичний посібник / Тетяна Семигіна, Ганна Коришова, Олена Іванова; проект ПРООН «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – К. : К.І.С., 2013. – 104 с.

11. Колісник Ю. Толерантність – шлях до взаєморозуміння й загальнолюдського поступу (Проблема толерантності й віри у пресі національних меншин України) / Ю. Колісник // Вісник Львівського ун-ту. Сер. Журналістики. – 2001. – Вип. 21. – С. 342–348.

12. Корнієнко М. В., Малиш М. М. Соціальні проблеми молоді: медіаризики та медіапрофілактика / М. В. Корнієнко, М. М. Малиш // Наукові записки інституту журналістики. – К., 2011. – Т. 43 (квітень – червень). – С. 69–99.

13. Кушнір С. Чоловіки та чоловіча тема – чи домінують вони у ЗМІ / С. Кушнір // Наукові записки Інституту журналістики. – 2002. – Т. 6. – С. 71–85.

14. Медіа-імідж ВІЛ/СНІДу в Україні / Т. Семигіна, І. Зубець, Д. Богдан та ін. – К.: «Київ-Могилянська академія», 2005. – 124 с.

15. Міхеєва Л. Особливості функціонування здорового способу життя у молодого покоління / Л. Міхеєва // Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.social-science.com.ua>.

16. Мова ворожнечі та ЗМІ: міжнародні стандарти та підходи. – К. – Проект «Без Кордонів» ГО «Центр «Соціальна Дія», 2015.

17. Назустріч високим стандартам журналістики в громадському секторі України // Гурт [сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.gurt.org.ua/gurt/projects/media/> – Назва з екрана.

18. Наш соціальний календар: збірка навч.-метод. матеріалів і наук. статей / Упор., ред. К. Шендеровського / Київ. нац. ун-т; Ін-т журналістики. – К., 2011.

19. Нерівність в Україні: масштаби та можливості впливу / за ред. Е. М. Лібанової. – К.: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2012. – 404 с.

20. Представництво інтересів соціально вразливих дітей та сімей : навч. посіб. / За ред. Т. Семигіної. – К. : Четверта хвиля, 2004. – 216 с.

21. Профілактика вживання наркотиків серед учнівської та студентської молоді: методичний посібник // Журавель Т. В., Самусь В. В., Сергеева К. В., Соловійова О. Д., Строева Н. М.; за ред. Т. В. Журавель. – К.: ФО-П Буря О. Д., 2014. – 96 с.

22. Розуміння поняття «злочини на ґрунті ненависті»: Посібник для України. OSCE/ODIHR. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.osce.org/uk/odihr/208186?download=true> – Назва з екрана.

23. Сучасні виклики для соціально значущої медіа діяльності : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених [наук. ред. В. Корнеєв; упоряд. Н. Ващенко] — К. : Інститут журналістики, 2015. — 198 с.

24. Шендеровський К. Передумови інституціалізації соціальних комунікацій у сфері вирішення соціальних проблем // Українське журналістикознавство. – К., 2013. – Вип. 14.

25. Шендеровський К. Соціальна освіта та соціальні комунікації : тексти лекцій / К. Шендеровський // Київ. нац. ун-т; Ін-т журналістики. – К., 2011. – 205 с.

26. Шендеровський К. та інші. Медіакомунікації та соціальні проблеми : Збірка навчально-методичних матеріалів і наукових статей в трьох частинах. Частина перша / Упор., ред. К. Шендеровського / Київ. нац. ун-т; Ін-т журналістики. – К., 2012. – 288 с.

27. Шендеровський К. С. Соціально значущі комунікації у сфері вирішення сучасних соціальних проблем // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2013. – Т. 52. Липень-вересень.

28. ЮКАБ (UCAB). Видання спільноти пацієнтського руху [сайт]. – Електроні дані. – Режим доступу: <http://www.ucab.org.ua/ua> – Назва з екрана.

Додаткові (інтернет-ресурси):

29. Як спілкуватись із засобами масової інформації: Посібник для громадських організацій / За ред.Сари Сільвер. Укр. Ред..О.Сидоренко. – 2-ге вид. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2000. – 90 с.

30. Центр інформації про права людини. – Електроні дані. – Режим доступу: <http://humanrights.org.ua/> – Назва з екрана.

31. Теория и методология исследования социальных проблем / Отв.ред. Р. Гринберг, Т. Чубарова. – М.: Наука, 2005. – 189 с.

32. Український форум благодійників [сайт]. – Електроні дані. – Режим доступу: <http://www.ufb.org.ua/> - Назва з екрана.

33. Універсальний дизайн. – Електроні дані. – Режим доступу: <http://ud.org.ua/> – Назва з екрана.

34. Фінклер Ю. Е. Мас-медіа та влада: технологія взаємин / Ю. Е. Фінклер. – Львів : Аз-Арт, 2003. – 211 с.

35. Стехіна В. Проблема розуміння в соціальних комунікаціях / В. Стехіна // Наукові записки Інституту журналістики : науковий збірник КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2010. – Т. 41. – Жовтень-грудень. – С.28-32.

36. Стратегія і тактика комунікацій із громадськістю для організацій третього сектора : метод. посіб. співпраці в інтересах дітей / За ред. В. Королька. – К.: Фонд «Інтелектуальна перспектива», 2003. – 216 с.

37. Волонтери. Мобілізація добра: збірка / укл. і передм. І.Карпи. – Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2015. – 256 с.

38. Виртосу І. Як розповідати про людей з інвалідністю: поради для журналістів / Профстандарти / Медіаетика // Медіаосвіта. – Електроні дані. – Режим доступу: http://osvita.mediasapiens.ua/ethics/standards/yak_rozpovidati_pro_lyudey_z_invalidnistyu_poradi_dlya_zhurnalistiv/ – Назва з екрана.

39. Грані людського буття: позитивні та негативні виміри антропокультурного: монографія. – К.: Наукова думка, 2010. – 352 с.

40. Кампанія проти дискримінації. – Електроні дані. – Режим доступу: <http://www.discrimi.net/> – Назва з екрана.

41. Карта соціальних послуг м. Києва. Видання Всеукраїнського благодійного фонду «Соціальне партнерство» для нужденних [сайт]. – Електроні дані. – Режим доступу: <http://socpartnerstvo.org/map> – Назва з екрана.

42. Керц О. Соціальна проблематика на шпальтах католицької періодики незалежної України / О. Керц // Наукові записки інституту журналістики: науковий збірник / за ред. В. Різуна ; КНУ імені Тараса Шевченка. – К., 2012. – Том 47. – Квітень-червень. – С. 142–146.

43. Климанська Л. Д. Медіа-імідж соціальної проблеми / Л. Д. Климанська //Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. – К., 2009. – Вип. 15. – С. 273–279.

44. Клименко Н. Проблеми дитинства та материнства на сторінках видань для жінок і родин: специфіка подання (на матеріалах журналів «Єдинственная», «Мир семьи», «Мама и я») / Н. Клименко // Наукові записки інституту журналістики. Том 38. 2010. Січень-березень. – С.103-110.

45. Соціальна робота в Україні: теорія та практика : навч. посіб. / І. Зверева, О. Безпалько, С. Харченко, К. Шендеровський та ін.; за заг. ред. : І. Зверєвої, Г. Лактіонової. – К.: Наук.світ, 2003. – 233 с.

10. Завдання до заліку:

Теоретичні завдання

1. Передумови становлення та розвитку СЖ в Україні (соціальні потреби в суспільстві, групах, спільнотах; фактор децентралізації та селективного, місцевого підходів до розуміння та вирішення соціальних питань в медіа; розвиток диференційованої практики СЖ; формування нових ролей в ЗМІ (підтримка благодійності та волонтерського руху; популяризація громадської діяльності; співучасть у вирішенні соціальних питань; відображення чутливо-конфліктних тем; адвокація в ЗМІ прав меншості (різні ознаки); правозахисна тощо).

2. Визначення СЖ: широкий та вузький предметний підхід. Формування персонального визначення як предмет самоідентифікації студента. *СЖ виникає в будь-якому суспільстві в періоди суспільних, соціальних змін. В Україні особливе: розвиток СЖ в період переходу від радянської, тоталітарної моделі медіа до нової ціннісної.*

3. Ідеологічний компас СЖ, як вид аналітичного підходу, що спонукає до розвитку професійної компетентності (відповідальність). Базові соціальні теми та соціальні питання/ проблеми вразливих соціальних груп, які сформовано під впливом ідеологічних чинників (логічний підхід).

4. Провідні ідеї в СЖ як **синергізм в сучасній професійній журналістиці**, що стимулює розвиток результативності в професійній компетентності (вміння) та реалізації основної місії СЖ як зміна моделей поведінки людини/людей в українському соціумі/суспільстві (досягнення синергетичного ефекту).

5. Баланс інформаційних форматів в СЖ (про людину, для людини, за участю людини) як підхід, який надає підґрунтя для кореляції професійних намірів (вміння).

6. Тематичний каталог СЖ як підхід, що визначає предметну частину намірів професійної діяльності (вміння).

7. Типові ролі СЖ як процеси тактики та стратегії, що визначають професійну компетентність втручання в соціальні процеси (знання).

8. Принципи відбору інформації в СЖ як підхід, що дозволяє коректно та корисно втручатись в соціальні процеси, формувати завдання професійної діяльності (знання).

9. Взаємодія з інститутами різних форм власності при розумінні їхньої специфіки, як показник соціальної компетентності СЖ (рівень соціального гіда).

10. Молодь для СЖ як «соціально-демографічна група» і «соціальна спільнота».

11. Питання молодіжного віку: вимога в СЖ щодо селективного підходу до аудиторії. Що роботи з «мозаїчним та суперечливим портретом сучасної молоді»? Чому для СЖ важливо з'ясувати сутність «молоді», її місця у соціальній структурі українського суспільства (ілюзії – цінності; спроби – досвід; декларації – відповідальність)? Принцип відбору в СЖ.

12. Державна молодіжна політика в Україні та неоконсервативна та соціал-демократична моделі молодіжної політики (на прикладі США та ЄС).

13. Спеціальні Закони України про молодь та молодіжну політику.

14. Дорожня карта реформування молодіжної сфери та Державна цільова соціальна програма «Молодь України 2016-2020 рр.»: реальність та потреби молоді, пошук балансів інтересів чи владні іміджеві проекти?

15. Комплексні інформаційні питання про молодь та їх складові: «Задоволення», «Самопочуття» та «Успіх» сучасної молоді.

16. «Молодіжний діалог» як типовий засіб СЖ. Важливі принципи. «Збільшення довжини горизонту». «Домовляйтесь: нові соціальні угоди». Провідна ідея.

17. Обмеження та труднощі в СЖ інформаційного «молодіжного діалогу»: «п'ять одночасних поглядів на молодь»; політичні настрої молоді; нові молодіжні віяння; молодіжна субкультура; упередженні ставлення до молодих; стан відчуженості молодих тощо.

18. Для СЖ принципово важливо: (1) місцевий рівень / соціальна історія або досвід; (2) умови соціального становлення та розвитку молоді / штурхач змін; (3) включення молодих у прийняття будь-яких рішень; (4) соціально активна молодь / її потенціал стратегічності.

19. «Три» типових джерела інформації або «де» здійснюється «молодіжна соціалка»?

20. Ідеальний профіль сучасної молоді в СЖ та провідна ідея.

21. Соціальні молодіжні питання (рекомендовані) та принцип відбору в СЖ.

22. «Соціальні проблеми молодих», «Соціальні молодіжні проблеми» чи «Проблеми соціального самопочуття молоді»? Різні підходи щодо визначення інформаційного предмету та «голосів» для балансу інформації. Провідна ідея СЖ. Питання експерту з «молодіжних проблем». Передумови формування соціальних проблем у молодих.

23. «Старіння починається...»: літні люди, про яких ми говоримо в СЖ. Питання визначення віку та періодів життя літніх людей (класифікація ВООЗ та українські традиції).

24. Роль СЖ як конструктивного критика державної політики щодо літніх людей. Основні теорії розуміння та базові висновки.

25. Чотири принципи відбору в СЖ (участь; догляд; реалізація внутрішнього потенціалу; гідність).

26. Співучасть у підготовці матеріалів на теми літніх людей в СЖ.

27. Базова провідна ідея СЖ щодо літніх людей та протидія ейджизму.

28. Старіння як процес. Основні сфери та групи проблемного.

29. Пристосування літніх людей до старості: відбувається не однаково.

30. Основні причини та фактори соціальної проблематики літніх людей. Міжнародних день людей похилого віку.

31. Літні люди як вразлива соціальна група.

32. Найскладніші протиріччя та негативні тенденції (сфера літніх людей). Співставлення з традиціями ЄС.

33. Актуальні завдання для СЖ.

34. Вимоги літніх людей до соціального спрямування ЗМІ. Тематичний каталог СЖ у сфері життя літніх людей.

35. Жінки як вразлива соціальна група (або що в соціальному робить сучасну жінку вразливою). Що таке «об'єктивація» жінки в мас-медіа або чому СЖ протидіє об'єктивації як «формулі шаблонної жінки»?

36. Права жінок в Україні чи імітація?

37. Жінки та СЖ: формування провідної ідеї для медіадискурсу (гендерна рівність та чутливість). Гендерна рівність та формування гендерного суспільства в Україні як принципи відбору та базові медіатеми в СЖ.

38. Сексизм (в рекламі, мовний сексизм) та протидія сексизму як принцип та базова тема в СЖ.

39. Гендерована економіка як важливий для СЖ засіб впливу на формування гендерного суспільства (та як базова тема СЖ).

40. Матері, материнство, гендерована сім'я як важливий для СЖ засіб впливу на формування гендерного суспільства (та як базова медіатема СЖ).

41. Чого вчать СЖ сучасні захисниці АТО та нова базова медіатема СЖ?

42. Гендерована політика як важливий для СЖ засіб та як базова медіатема СЖ впливу на формування гендерного суспільства.

43. Генероване здоров'я як важливий для СЖ засіб впливу на формування гендерного суспільства та як базова медіатема СЖ.

44. Гендерне насильство і базова медіатема СЖ. Міжнародна кампанія «16 днів проти гендерного насильства»

45. Українське законодавство про національну меншину. Питання вдосконалення.

46. Роми як національна меншина: історичні, звичаєві, культурологічні, мовні та інші особливості.

47. Фактори, які формують ромську ментальність.

48. Чому серед всіх національних меншин СЖ особливу / спеціальну увагу приділяє ромам в Україні?

49. Роми в Україні залишаються групою, яка дискримінована за етнічною ознакою. Поясніть.

50. «Роми століттями жили поряд з нами, але ніби у паралельному світі». Поясніть.

51. «Роми в Україні – різні!». Поясніть.

52. «Роми - тягар чи цивілізаційний шанс?». Поясніть.

53. Провідна ідея СЖ щодо відображення ромської тематики. Аргументуйте.

54. Питання етики висвітлення СЖ ромської тематики в мас-медіа.

55. Роми і СЖ: ідеї сталого розвитку. Поясніть.

56. Роми і СЖ: принципи інклюзивного підходу. Поясніть.

57. Роми і СЖ: принципи інтеграції ромів у суспільні процеси. Поясніть.

58. Діяльність ромських медіа: «сильні» та «слабкі» ознаки.

59. Загальні фактори та сучасні виклики сфери здоров'я в Україні.

60. Питання визначення здоров'я для СЖ.

61. Головні концепції здоров'я.

62. Дві парадигми для СЖ: «бути здоровим», «стати здоровим». *Самостійна робота в парі.*

63. СЖ і зміна соціальної норми «здоров'я» в Україні.

64. Фактори, які впливають на здоров'я.

65. Місцевий рівень здоров'я та СЖ.

66. Тактика та стратегія СЖ за інформаційним напрямком «здоров'я».

67. Система інформаційних приводів за інформаційним напрямком «здоров'я».

68. Реформа охорони здоров'я в Україні: нові можливості та виклики для СЖ. *Тема самостійної письмової роботи.*

69. Вимоги для підготовки матеріалів ПРО ЗДОРОВ'Я для молоді, літніх людей, жінок. *Вибір. Самостійна робота.*

70. Медико-соціальна проблема життя людини з туберкульозом та роль СЖ.

71. Медико-соціальна проблема життя людини з ВІЛ/СНІД та роль СЖ.

72. Медико-соціальна проблема життя людини із залежностями та роль СЖ.

73. Участь СЖ у превенції суїцидальних проявів.

74. Соціальна проблема психічнохворих людей та роль СЖ.

Практичні завдання (творча діяльність)

1) Презентація концепції «Моя СЖ» та аргументація її на прикладі однієї із соціальних тем (молодь / літні люди / жінки / роми).

2) Проект журналістського матеріалу «Життя людини з медико-соціальною проблемою: живі істини для кожного з нас».